

Medparlamentarna konferenca skupne zunanje politike in varnostna politika (CFSP) ter Skupne varnostne in obrambne politike (CSDP)

pet, 07.03.2024 - 12:11

[Natisni](#)

Brugge, 3.- 5. marec 2024 - Delegacija Državnega sveta v sestavi državni svetnik Andrej Poglajen kot vodja delegacije in Rok Šimenc, svetovalec v kabinetu predsednika DS, se je v Brugu (Belgija) udeležila Medparlamentarne konference za zunanjo in varnostno politiko (CFSP) ter Skupno varnostno in obrambno politiko (CSDP), ki je potekala v okviru belgijskega predsedovanja Svetu EU.

Na konferenci so bile izpostavljene štiri prioritete: podpora Ukrajini v boju proti ruski agresiji, proces širitve EU, strateške usmeritve, odpornost EU in situacija na Bližnjem vzhodu ter prioritete in strateške usmeritve skupne zunanje in varnostne politike.

Tekom obravnave podpore Ukrajini v boju proti ruski agresiji je bilo poudarjeno, da je ta brezpogojna. Večkrat je bila omenjena nujnost, da postane politika EU bolj fleksibilna in se ne sme zapletati v pretirano birokracijo, saj to otežuje odzivanje v hitro spreminjajočih se situacijah. Izražena je bila tudi nujnost, da države članice govorijo z enim glasom in tudi z dejanji prispevajo k enotnosti EU. Posebno zaskrbljenost so izrazile baltske države, Gruzija in Republika Moldavija. Zlasti na področju boja proti hibridnim grožnjam, dezinformacijam in kibernetiki varnosti je bila poudarjena krepitev varnostnega sodelovanja med omenjenima državama in Ukrajino. V razpravi je bilo slišati tudi opomin, da v kolikor bi bila Ukrajina premagana, bi to pomenilo nove vojne in posledično nove žrtve. Sodelujoči so pozvali k ustanovitvi posebnega mednarodnega sodišča, ki bi preiskovalo vojne zločine v Ukrajini.

V povezavi s procesom širitve EU je bilo na konferenci poudarjeno, da mora biti širitev stalna in je ne smejo ustavljati morebitne druge trenutne prioritete. Slišati je bilo opozorila o strateškem pomenu Zahodnega Balkana za varnost in stabilnost EU kot celote v aktualnem geopolitičnem kontekstu. Omenjeno je bilo tudi Društvo prijateljev Zahodnega Balkana, ki si prizadeva za vključitev držav Zahodnega Balkana v EU. Kljub težnji po širitvi EU je treba vztrajati, da države kandidatke izpolnijo vse pogoje za članstvo, saj EU ne sme dovoliti, da bi postala država članica država, ki npr. ne upošteva vladavine prava ali temeljnih pravic, so opozorili na konferenci. V razpravi so sodelujoči opozorili tudi na dejstvo, da biti politično korekten ni dovolj, zato si je treba prizadevati za politično koristnost, kar pa je močno povezano s fleksibilnostjo in hitrejšimi odločitvami. Poudarjen je bil pomen EU za rast gospodarstva in vzdrževanje varnosti, nekaj kritik je bilo slišati na račun pretirane birokratizacije in prevelikega števila zakonskih aktov. Prav tako je bilo kar nekaj pomislekov na sprejemanje držav v paketu, kar v praksi pomeni, da mora država iz tega paketa, ki sicer napreduje hitro, izločiti tiste, ki napredujejo počasneje.

V okviru prioritete Strateške usmeritve in odpornost EU in situacija na Bližnjem vzhodu je bil fokus na odpornosti EU v prihodnosti oziraje se na številna vojna žarišča v svetu, še posebej na vojno v Ukrajini in napade hutijevcev na trgovske ladje v Rdečem morju. V razpravi je bilo poudarjeno, da mora EU postati globalni igralec v obrambi in da mora v luči investiranja v mir 2% BDP za obrambo biti osnova in ne najvišja stopnja vlaganja v obrambo. Tudi na tem področju so udeleženci naslovi pretirano birokracijo, ki ovira

fleksibilnost in hitrost odločitev. Poleg odpornosti na fizične grožnje je treba več pozornosti nameniti tudi vse pogostejšim kibernetским napadom.

V povezavi z vojno na Bližnjem vzhodu in spopadom med Izraelom in Palestino je stališče Evropske unije jasno: s spopadi je začela teroristična organizacija Hamas. Teroristične napade EU najostreje obsoja in poziva k takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh talcev, ki jih je zajel Hamas, ter k vrnitvi trupel umrlih talcev. Priznava se pravica Izraela do samoobrambe, ki je zapisana v mednarodnem pravu in omejena z njim. Mednarodno pravo določa, da morajo vse strani v konfliktu vedno razlikovati med tistimi, ki se bojujejo, in civilisti ter da morajo biti napadi usmerjeni le na vojaške cilje. Izražena je bila globoka zaskrbljenost nad obsegom trpljenja civilistov na območju Gaze, ter poziv k trajni prekinitvi ognja in ponovnemu začetku prizadevanj za politično rešitev.

V razpravo se je vključil tudi državni svetnik Andrej Poglajen, ki je poudaril, da moramo biti pozorni tudi na grožnjo ilegalnih migracij, s katerimi se srečuje veliko držav članic, EU pa problematiko po njegovem mnenju naslavlja nezadostno in neučinkovito. Ko govorimo o varnosti in odpornosti morajo biti prioriteta teritorij EU in državljani držav članic. Varnosti si ne moremo predstavljati brez učinkovitega reševanja vprašanja ilegalnih vstopov v Evropsko skupnost, je bil jasen.

V razpravi o prioritetah skupne zunanje politike je bila poudarjena zaveza voditeljev in vlad držav članic EU, da bodo prevzeli večjo odgovornost za evropsko varnost in Ukrajini zagotovili vso potrebno podporo. Evropska unija mora postati močnejši in sposobnejši ponudnik varnosti s trdno obrambno industrijsko bazo, ki bi bila interoperabilna z Natom in bi ga dopolnjevala. Udeleženci so poudarili, da je sodelovanje med EU in Natom visokega strateškega pomena, zato je bil na države članice EU, ki so tudi članice Nata, naslovljen poziv za zagotavljanje usklajenega izvajanja ciljev in skladnosti med strateškim konceptom Nata in strateškim kompasom EU, zlasti na področjih boja proti ruski agresiji, vojaške mobilnosti, hibridnega in kibernetškega vojskovanja, globalne pomorske varnosti in boja proti terorizmu. Ponovno je bila izpostavljena tudi kibernetška varnost, saj so kibernetški napadi v zadnjem času postali del vojskovanja.

Več v dokumentu [24th Inter-Parliamentary Conference on the Common Foreign and Security Policy and the Common Security and Defence Policy \(CFSP/C\)](#).

